

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:	
Helyben.	Vidékre küldve:
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 18 kor. — fill.
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 9 . . .
Negyed évre . . . 2 . . .	Negyed évre . . . 4 . . .
Egy órára . . . 1 . . .	Egy órára . . . 1 . . .
Egyesszám ára 4 fillér.	

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MORICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Diszmente porolás.

A belsőemberek házatáján nagy pufogás hallatszik. Diszmentét, disznadrágot porolgatnak a poroló pálczával. A kinek érdemrend is jutott, nagyobb a gondja. Suroltatni, fényesíteni kell az ilyen kétféjű csodamadárral ékes pakfongot is.

No, de nem a nagy Kossuth Lajos születési ünnepére kászolódnak ezek a porolt mentés diszurak. Onnét a ki teheti, eloldalog. A független magyarországon könnyen keveredik az ember rebellis hirbe. Elég ha a derekát kiegyenesíti.

Csufságos idő biz ez a mostani. Nemzeti ünnepeket ülünk a nemzet, a község hivatalos vezetőinek a távollétével. A multkoriban is ott volt a szabadság-szobor leleplezési ünnepe, hányan, de hányan maradtak el onnét, a kiknek az első helyen kellett volna résztvenni, az első helyen kellett volna példát adni a csüggettegeknek, a kisleiküknek.

Pedig az csak egy szobor leleplezési ünnep volt, melyet pártszínezet és szakadás nélkül ünnepeltek, mégis hányan, de hányan maradtak el a mentés diszurak között, hát a Kossuth ünnepéről, ragyogó emlékének fényköréből, hogyne oldalognának félre ezek a sötétben csuszkaló szegény lelkek.

Mert ti balgák ne képzeljétek, hogy a szolgálak, a szolgálók a Kossuth ünnepre porolgatják, keféltetik a mentét, a zsinóros nadrágot. Még csak az kéne! Azért nem osztogatnak sem királyi tanácsosi oklevelet, sem metéljét . . . Eleven miniszter érkezik Debreczenbe. A kamarai székház avatására várják a minisztert, kit egy véletlen szél sodort a miniszteri székbe és kiről csak félévvel ezelőtt is vajmi keveset tudtak azok, akik most diszmentét öltének az udvarlására, a kik most öblös hangú, hizelgő szavú beszédekhez köszörülgetik a torkukat, a kik még a kocsonyaszerű derékszigolyát is hajthatatlan keménynek tartják e fogadó napra és legörömbösebb cserélnék ki valamiféle porig nyújtható és hajlítható kaucsuk különlegességgel.

Mégis sokan a kiátiakat csufolják. Pedig a mi hazánk az igazi hazája a pirulást nem ösmerő, legszertelenebb hivatalnok, mandarini rang- és czopf imádásnak; ne képzelje tehát senki, hogy a Kossuth ünnepre porolják a diszmentét. Eleven miniszter érkezik Debreczenbe, a kiről ugyan csekély félévvel ezelőtt is vajmi kevesen tudták, hogy hivatva van moscsárba sülyedt kormányhajónk egyik kormányosi szerepére . . . És a miniszter innét nem távozik csalódottan, mert ha hajdan a független magyar

polgári erényeknek volt oltáros városa Debreczen, manap a mi diszmentés uraink a csuszás-mászásban, a talpnyalásban sem maradnak legutólsóknak, azért kitünően fog itt szórakozni a miniszter, noha a disz deputációk elköptatnak a fogadó szoba ajtaján vagy két-három kilincset . . . A mi uraink így pártolják a honi ipart . . . Kilincselnek!

Szabad Hajdu.

Leányok a szakiskolákban.

Most a mikor az ország összes mindennemű iskoláiban megkezdik a tanévet, nem lesz talán érdektelen néhány sor írni arról a témáról hogy t. i. a leány gyermeknek a szakiskolákba való tömeges járatása általában egészséges törekvés e, vagy sem?

Annyit látunk, hogy évről-évre népe-sebbséggé válnak a szakiskolák és pedig különösen a női kereskedelmi tanfolyamok, a vasuti és posta szaktanfolyamok, eltekintve attól, hogy a tanítónőképző intézetek évről-évre egész rajokat bocsátanak ki az állásba. Különösen a nevelésügygel foglalkozó emberek már régóta tudják és tapasztalják, hogy az oklevelekkel kikerülő leányöndékeknek aránylag csak igen kis százaléka jut álláshoz s az a másik nagyobb százalék csak épen, hogy birtokában van a tanítónői oklevelnek, de alkalma arra nem igen, vagy csak nagy későn kínálkozik, hogy ismereteit gyakorlatilag értékesíthesse és elérje azt a célt, melyet oklevelének megszerzésekor maga elé

A boglya kemencze mellől.

(Württembergi huszár káplár Szücs István nagy Napoleonról.)

Ha néhanap hazatekinthetek az én fémreszelt hajduközségembe, hol születtem, hol atyámfiai élnék, melynek földjében magam is utoljára pihenni vágyom, — ilyenkor mintha mindig csak virágos őszimezőn járnék. Virágok helyett kedves arcok mosolyognak felém.

Már is emlegetnek. Várán-vár az én öreg nagyatyám, mert rég nem voltam otthon, mert kedves nagyatyus nem kíván sem aranyat, sem ezüstöt — valaha ugyanis bőven jutott neki abból is, csöppet sem volt boldogabb, külömb ember . . . és mostan az én kedves hajdu öregatyámnak csak az a hő-kívánsága, ha legalább harmadnaponként láthatna engemet.

Már megyek, mihamar hazamegyek kedves nagyatyám; talán még csöpög a vörösrüms ágysáról is a potrohos kancsóba?

Ifju Szücs István uram, az István bá-

csi közel szomszéd a nagyatyám házához. Özeveg sorsu öreg hajduember, a ki nád-fedeles, mestegerendás, fehérremesztelt tükáros kis öreg hajduházból boldog önelégedetten és nyugalomban éli napjait.

Hajdanta ilyen önelégedett, nyugalomba vonult öreg hajdumagyarok sürűben kerültek a hajduságon, a mikor még a koldulók nevét is néhány ujján összeszámolhatta, a ki kíváncsiskodott irántok; ilyenek voltak például: a kutyaördudás Furu Bálint, a szőrtarisznyás sánta koldus, a bagolyok és még talán egy-két közönségesebb kolduló szegény. Ma már a koldusok szaporábban fordulnak elő a pucczos házak árnyékában, de ritkulnak, fogynak az olyan elégedett, nyugalmas lelkű, pihenőre tért, tiszta fehér viseletű öreg hajduk, a minő ifju Szücs István urambatyám, a ki kenyere javát megévén, karja izmait a munkában vékonyra koptatván, most az elmélkedéseknek, a mult idők emlékeinek él. Bibliás könyvet, zsoltáros könyvet olvasgat és különös nagy örömmel a régi hajdu atyáinkra vonatkozó írásokat, sőt az újságból is mai világi híreket „a nemzetes urnak”, az én kedves öreg

nagyatyámnak, a kinek hosszú emberélet óta szeretett, bizodalmas szomszédja ifju Szücs István uram.

Mintha csak most is ott ülnék a fehér meszelt kis szobájában . . . Ifju Szücs István batyám pedig beszédbe kezd. Az apjáról beszél; mert az ő kelme apja, öreg Szücs István uram ősmerte volt nagy Napoleon császárt; sőt volt idő, midőn a hajdu huszár sorsa e nagy császár hadisorsához volt kapcsolva . . . a borzalmas muszka-oroszági hadjáratkor . . .

Mert Württemberg királyi huszár volt öreg Szücs István, a ma is élő ifju Szücs István uramnak atyja . . . De már régen megtért ez az egész vitézlő Württemberg királyi nyalka huszárezred a másvilági kvártélyokba . . . Pedig öreg Szücs István, az igen-igen vasöklü hajdu, még káplárja is volt ezen vitéz magyar huszároknak és midőn már a veterán katonát érdempénzzel és obsittal hazabocsájtották és növekedett a családjá is, — ifju Szücs István gyermek volt még akkor, de téli esteiken, midőn a szomszédok egybegyűltek, sok-sok emlékeztetést jegyzett elméjébe édes atyja, Wür-

tűzött. Az időnként olvasható pályázati esetekből kitűnik, hogy egyes állásokra igen tömegesen pályáznak az oklevelestanítók.

Maga a közoktatásügyi kormány is régóta tudatában van annak, hogy a tanítónői képzés terén túltermelés mutatkozik és ennek dacára nemcsak, hogy nem redukálja a tanítónői képzőbe felvehető létszámot, ellenkezőleg, ha maga az állam nem is állít be újabb tanítónőképző intézeteket, de arra igen is ad engedélyt, hogy a különböző felkezetek ilyeneket állíthassanak fel. Csak az utóbbi öt even három ilyen intézet léteült, a melyekben szintén feles számban jelentkeztek növendékek. Ez az oka annak, hogy évről évre szaporodnak az okleveles tanítók, míg a tanítónői állások ebben az arányban éppen nem szaporítottak.

V a másik baj az, hogy a felvételnél nem eszik szigorú kritika alá a jelentkezők vagyoni állapotát és nem tesznek abban az érdeken semmit, hogy az ilyen gyakorlati életpályákra elsősorban olyanok jussanak, akik rá vannak a k szorítva, hogy magukat ez uton tarthassák fenn. Ebben az érdeken egy másik teendő volna az, hogy a tanítónői állások betöltésénél a képesítésen kívül főszóly arra fektetessék, hogy előnyben részesüljenek a szegényebb pályázók, a kiknél ugy szólva megelhetési kérdést kepez az, hogy valamely állásban gyakorlatilag foglalkozhassanak. A mi a kereskedelmi, s az ezzel kapcsolatos vasuti és postaiszaktanfolyamokat illeti, mert a termelés ezekben az ágazatokban még nagyobb mérvű, a kormányának komolyan fontolóra kellene vennie, hogy ezeket a tanfolyamokat ne araszthassák el olyan nagy számban a jelentkezők, mert itt aztán épen közelfekvő adatok vannak arra, hogy a tanfolyamokról kikerült nők csak igen korlátozott számban képesek állásokat nyerni és itt is rendszerint a protek-

ció dönt s nem a hivatottság és az élet-szükség.

Fontolóra kellene venni azt is, hogy például az ilyen női alkalmazottaknak — főleg leányiskolákoál — férhezmenetelük esetén megengedessék-e a tanítás, vagy pedig ilyen esetekben az illető állása megürültnek tekintessék.

Ez különösen a nagy termelésre tekintettel komoly figyelembe veendő kérdést képez.

Pedagógusok előtt nem kell magyarázgatni, hogy tisztán családéleti tekintetektől nem kellene-e valamely megszorító intézkedéseket tenni. Evidens dolog, hogy a leánygyermeknek szakpályára való tömeges nevelésével igen sok leány ugy szólva elvész a családra, s ma holnap, ha ilyen arányban halad a szaknevelés, a gyakorlati életpályák el lesznek arasztvva, de nem sokan lesznek olyanok, a kik a családban teljesítsék a maguk igen fontos hivatását.

E. Kovács Gyula és a Csokonai-kör.

„Ki a Tisza vizét issza, vágyik annak szive vissza.” Hát még a ki Debreczennek fehérczipóját, vagy a kollégium barna bugóját ette, de hogy feledheti az Debreczen városát, a város ősi főiskoláját. Jól esik látnunk, hogy Debreczen milyen hatalmas vonzóerővel van nemcsak szülőföldjére, hanem mindazokra, a kik több-kevesebb ideig benne laktak; jól esik tapasztalunk, hogy kivált a kollégium kiirthatatlan mély emlékeket hagy tanulóinak a sziveben, úgy hogy hosszú ev-tizedek múlva, a sir küszöbén is szeretők-gyelettel és áldozattal gondolnak reá; jól

esik mindezt látnunk és tapasztalunk kivált ma, midőn számos fővárosi és több vidéki lapok nélkül, sőt oktalanul, szinte sportszerűen támadják Debreczent, midőn a kollégiumra, a jó alma materre saját növendékei, tisztolatlan gyermekek öltögetik nyelvüket.

Sok száz embert megvarázsolt Debreczen magyar levegője, sok ezer ifjunak nőtt hozzá a szive a kollégium puritán kalvinista szelleméhez, de talán senki sem esüggött nagyobb hűséggel Debreczen városán, talán senki sem őrizte meg élénkebben a kollégiumban szerzett ifjúkori emlékeit, mint E. Kovács Gyula.

De nem esoda! E. Kovács Gyulát nemcsak ifjúkori emlékei, diák élményei fűzték oly szorosán Debreczenhez, hanem az a tudat, hogy e város a magyarság szive, hogy e városban a magyar nemzeti művelődés nagy apostolai ragyogtatták szellemüket, hogy a magyar történelemnek legnagyobb eseménye, a 48—49. évi szabadságharc e városban érte el tetőpontját.

E. Kovács Gyula hű fia maradt Debreczennek, bármerre vitte a sorsa és nem rendezhettek itt e városban nagyobb szabású irodalmi vagy színeszeti ünnepeket, melyre E. Kovács Gyula haza ne jött volna, melyen költői alkotással, nagy színészi alakítással részt ne vett volna. Különösen ragaszkodott a Csokonai-körhöz, melynek vezető egyéniségeihez, Vértesi Arnoldhoz és kivált Géresi Kalmanhoz régi barátság fűzte. Ezt az eszményi hűséget E. Kovács Gyula még holta után is megtartotta, mert ime az ő tiszteletére méltó özvegye jóvoltából, tapintatos figyelméből E. Kovács Gyula neve ismét szóban forog nálunk, E. Kovács Gyula szelleme ismét itt jár közöttünk, sőt szellemi hagyatékának egy kis, érdemes része örökre Debreczenbe költözött.

temberg-királyi huszár káplár Szücs István kalandjaiból és azokat maiglan sem feledte el. A harcias kedvű hajduk között kedves beszélgetések voltak azok az esetek a esodálatos fényességű és vitezességű nagy Napoleon császárról.

Nagy Napoleon császár már Bécs városának a tornyára is kitűzte a győzelmes zászlót és futott előre Ferenc császár. Futván futott a császár és az udvari népe, melynek az utóját már talán csapkodta, kapkodta volna is a francia saséres, ha hogy nem oltalmazta volna őket a magyar huszár. Csak is így menekülhetett le szép Erdélyországba Ferenc császár; de még temenytelen vasas ládát is czepeelt magával. Abba volt az ország kincse csomóra rakva; de még Erdélyországból is tovább akart szaladni Ferenc császár.

Amde a szaladó császár elébe állott az erdélyi gubernátor és szólt:

— Ne tovább uram! Magad ugyan szaladhatsz, de az ország pizit hagyd itt!

Igy állott meg nagy futásában Ferenc császár.

Még le sem igen törölte magáról az izzadságot Ferenc Ferenc császár, már is nyomába érkezett nagy Napoleon császárnak a leggyorsabb futárja, a ki aranypatkós könnyű lovon vágatott a franczija császár üzenetével.

Ugyanis az történt Bécsben, hogy midőn nagy Napoleon a Ferenc császár bécsi kastélyát elfoglalta és végig sétált a sok száz szobában, az egyik nagyon virágos, nagyon aranyos szobában egy gyönyörűséges fiatal fehércselédnek a képét látta meg a falon. Ahogy meglátta ezt a képet a fran-

czija császár: lángba borult az arca. Hangosan dobolt a szive és egyszeriben csak azt tudakolta a főlakájától, kicsoda ez a gyönyörű nő cseléd? . . . Midőn pedig megtudta, hogy az nem másnak a képe, mint a virágszép Mária Lojzának, a Ferenc császár legkedvesebbik lányának a képe, rögtön lóra ültette a fullajtárját és utána szalasztotta Ferenc császárnak az üzenettel: sem magát, sem országát nem pusztítja többé, sőt hű frigyestársa lesz, ha Ferenc császár Mária Lojzát hozzá adja feleségül; de még ráadásul 30 ezer magyar katonát is kért, a kit majd kiválaszt a többi közül . . .

Igy lett ezután Mária Lojza a nagy Napoleon császár felesége. Király volt ebben a lakodalomban még a vőfély is.

Midőn pedig nagy Napoleon császár még az aranylábu nyoszolyában, a szép fiatal menyecske oldalán sem nyughatott, hanem újabb hadba bocsátkozott a muszkák császárával, nem maradtak el innét a Württemberg királyi huszárak sem.

Eleinte csak mint nyulat az agár, úgy hajtották magok előtt a muszkát; de nagy Napoleon császár addig bandázott Moszkva városában, míg rágyújtották a palotát. . . . Téli fagy, hózivatar és ólálkodó közakság támadt a kimerült, a hátráló, az ut-szélén pusztuló francia seregére.

Midőn pedig a grániczon túl érték Princez Károly fővezér, a ki a nagy Napoleon császár által kiválasztott 30 ezer magyart és 30 ezer osztrákot vezetett volt sógora, a francia császár seregében, a katonasággal „kanczátöltésre” töltette a puszkát és a karabélyt és utána lövetett a franczijaiknak, mondván:

— Eddig voltunk jóbarátok; most már nem.

Még Lájpeznál elszancolta magát nagy Napoleon császár. Három napig vitézték itt a csatát. Jelenleg volt Württemberg-királyi huszár káplár Szücs István is.

Ponyatovszky volt a nagy Napoleon császár kedves lovasgenerálisa. Ponyatovszkyra bízta nagy Napoleon császár a seregét, mondván:

— Ponyatovszky jóbarátom védelmezd Lájpezigot, a míg segítséget hozok Párizsból . . .

De Ponyatovszky generális a tengersok ellenség ellen nem védelmezte meg Lájpezigot, sőt midőn legeslegutoljára me-nekült, lovastól együtt, az Elbába fulladt. Nagy Napoleon császárt pedig Elba szigetere száműzték, aranybékös cifra rabságba.

Württembergi-király huszárvk regimentjét Galicziába, a lengyel földre parancsolták pihenő kvártélyba. A falvakba osztották szét az ezredet. Aszabók a nadrágot, dolmányt foltozták. A suszterek a csizmák alá raktak emberséges talpot. Patkoló kovácsnak, szijgyártó mesternek, és a puskaművesnek mindnyájának akadt dolga, hogy rendbehozzák a lerongyolt, hosszú harcok alatt lekopott ezredet, és a huszár sem lógatta padkáról a lábát, kedves lovát keféltette, hizlalgatta a paraszttól lopott szénán, abrakon . . .

Mignem egy éjszaka mi történt? . . . Huszár káplár Szücs István a szlanyinai generális mellé volt parancsolva ekkor, mint ordináncz altiszt. Nyugodalmasan töltötték a napot, az éjszaka egyrészt is, mert a tyukokkal feküdtek le, elsőnek az öreg generális . . .

E. Kovács Gyuláné urnó ugyanis boldogult férje irataiból négy értékes darabot adományozott a Csokonai-körnek. — Az elsőtől bizonyára nehezen vált meg; férje diákkori dicsőségéről szól az, fényes iskolai bizonyítvány, melynek a kiállítója is érdekel bennünket.

Mert a bizonyítványt, mely Kovács Gyula gébei születésű V. osztályu tanulót kitűnőnek minősíti, Tóth József, a kollegiumnak ma is élő veterán tudós tanára írta alá ez előtt 48 évvel, mint osztályfő s mint a mathesis és a német nyelv tanára.

A kiállítása is figyelemre méltó, mert nem csupán sablonszerű érdemjegyeket foglal magában, hanem minden egyes tárgynál a tanulónak rövidre fogott jellemzését nyújtja. Pl. a magyar nyelv rovatában ezt olvashatjuk: alapos fe-fogas, mindig pontos készület, szorgalmas és ügyes fogalmazás; egy másik tárgyból Kovács Gyulának önmunkás készülete, világos előadása tűnik ki. — E bizonyítvány egyszerűen arról győz meg bennünket, hogy E. Kovács Gyulát nem az iskola kergette a színes pályára, hanem igazán a muzsa hívta.

Bizonyára a kollegium iránti mely ragaszkodás őriztette meg E. Kovács Gyulával azt a másik iratot, mely most szintén a Csokonai-kör birtokába került. A kollegium bentlakó tanulói szobáikban külön czetusszabályokat hoztak, szobarendet állapítottak meg, melyet aláírtak a szoba összes lakói és a mely szerint minden czetus tagnak meg volt határozva hivatala, joga és kötelessége. E. Kovács Gyula 1855. őszén a IX. számú szobában lakott ötöd magával és kö-

zöttük a szobatisztségek következőkép osztottak meg.

1. Pénztárnok s egyszerűen szobafőnök Györffy Károly.
2. A szoba tisztán tartására kinevezett Kovács Gyula.
3. Jegyző Mile József.
4. Szolgafelügyelő Dede Lajos.
5. Kisbíró Beke Sándor.

A társak közös határozata szerint E. Kovács Gyulának kötelessége volt a) a szoba bérletét kezelni, b) gyertyáról gondoskodni, c) seprűt, korsót vetetni, d) a fát felvágatni, e) a szoba minden szükségéről gondoskodni; továbbá: a szoba földjének mindig alatti, mind a közepeni tisztántartása s a szemét mindenkor ki vitetése, végül: minden eszközök rendes helyre való tételése.

Az ajándékul küldött iratok közül a harmadik és negyedik E. Kovács Gyulának saját kézirata. A két eredeti kézirat egy rövid beszédet és egy hosszú költeményt tartalmaz. Debreczen közönsége, e lap olvasói bizonyára jól ismerik mind a kettőt, mert debreczeni irodalmi ünnepre készült, a debreczeni színészet százéves jubileumán hangzott el mindkettő 1897. őszén.

E. Kovács Gyula a Csokonai-körnek e máig is emlékeztető ünnepén nemcsak mint a kör tagja jelent meg, hanem mint az „Erdélyi irodalmi társaság” küldötte és éppen ennek a nevében üdvözölte a Csokonai-kört és Debreczen városát.

De ő ez alkalommal Debreczent nemcsak hivatalos megbízásból akarta köszönteni, hanem elzengte Debreczen dicséretét, versbe foglalta mindazon érdemeit, melyeket a magyar vallás terjesztésével, a tudomány hirdetésével, az irodalom ápolásával, a színművészet pártolásával szerzett.

A költemény egy kissé hosszú és áradó, de a benne nyilvánuló meleg érzés, a városunkhoz való csodás ragaszkodás, a magyar nyelvért való rajongás lehetetlen, hogy meg ne hasson minden debreczeni és minden jó magyar embert, lehetetlen, hogy azt ne kívántassa velünk, vajha volna a Csokonai-körnek sok oly buzgó tagja, Debreczen városának sok oly igaz hive, a magyar színészetnek sok oly lelkes apostola, a minő boldogult E. Kovács Gyula volt!

Kardos Albert.

NAPI HIREK.

Isteniszteletek.

Holnap vasárnap az ev. ref. templomokban az Isteniszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban: Könyves Tóth Kálmán lelkész, Kistemplomban: Szabó Bertalan s. lelkész, Újtemplomban: Harsányi Pál gymn. s. tanár, Ispótytemplomban: Dicsőfi József lelkész, Csapó-kertü imaházban: Kovács János népkolai felügyelő.

Az ág. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Materny Lajos főesperes tart isteniszteletet.

Országos tornaverseny Debreczenben.

A Debreczeni Torna- és Kerekpáros Egylet nagyszabású versenyünnepével avatja fel holnap az új versenypályáját. Nem afele házi ünnepség lesz, de igazi országos ünnep, mert a tornász sport barátai és bajnokai az ország minden részéből gyűltek és gyűlnek hozzánk és a legkiválóbb bajnokok neveztek a versenyben való részvételre. Két napig tart ez a nagyszabású verseny, mely bizonyosan a legnagyobb érdeklődés mellett fog lefolyni. E vasárnapi és hétfői napok aranybetűkkel

lesznek a debreczeni tornászok történetkönyvébe írva. Lapunk tere nem engedi, hogy ösmertessük az egyesület által nyomtatott gazdag, változatos és érdekesítő programot, a mi e sorok írásánál különben sem volt célunk. Mi a fővárosból és a vidékről érkező versenyzőket akarjuk szívből üdvözölni. Isten vezérelte őket. Találják úgy magukat, mintha csak hazajöttek volna, mert Debreczen szíve a magyarságnak.

Kossuth-ünnep Hajdu-Szoboszlón.

A hajdusoboszlói Kossuth-ünnepély 60 tagu nagy bizottsága vasárnap délelőtt Fekete Sándor polgármester elnöklete alatt gyűlést tartott, melyen a bizottság valamennyi tagja részt vett. A Kossuth Lajos 100-dik születési évfordulója alkalmából tartandó ünnepségre nézve a következő határozatokat hozta:

1. Az ünnepélyben párt és felekezeti különbség nélkül Hajdu-Szoboszló város egész közönsége részt vesz. — 2. Szeptember 21-én reggeli 6 órakor valamennyi harang meghuzatik és egy óra hosszáig szól. — 3. Az összes templomokban hálaadó isteni tiszteletek tartatnak, melyeken az egyházi, világi és különböző hatóságok, testületek, egyletek s a közgyűlés által kiküldött bizottságok is részt vesznek. — 4. Hajdu-Szoboszló város képviselőtestülete délelőtt 10 órakor diszközgyűlést tart, melyen az ünnepi beszédet Fekete Sándor polgármester tartja. — 5. Nagyszabású Kossuth emlékünnepély a város elöl, hova az összes iskolák tanulói felvonulnak, s melyen a dalárdák együttesen énekelnek. Itt az ünnepi szónoklatot Fehér Gábor árvaszéki ülnök, lapszerkesztő, szavaltató Szabó Antal áll. polg. isk. vallásnár tartanak. — 6. A várost díszesen fellobogózzák. — Déli 12 órakor a város erdejében díszebéd tartatik. A rendező bizottság tagjaiul még egyhangulag beválasztattak: Horogh Sándor, Szabó Sándor, Marton Mihály, Horogh Sámuel, Kircsi János, K. Kovács József, S. Czeglédi Károly, Tóth Lajos, Marton József, Czeglédi József, Ádám Mihály, Sály Lajos, Tóth Ferencz és Cseke Gábor városi képviselők.

A bizottság, miután már a város közönsége Kossuth Lajos életnagyságu arczképét megfesttette, ez irányban további lépéseket nem tesz. Kossuth Lajos megfelelő s a nagy hazafi kiváló érdemeihez méltó ércszobor alapját a függetlenségi és 48-as Kossuth-párt Kovács Gyula orsz. képviselő kezdeményezésére a mult évi Lajos napján rendezett mulatság tiszta jövedelmével, 500 koronával megkezdette, melyhez járult az idei nagyszabású Lajos napi bal jövedelme: 600 korona. Minden Lajos napi bal jövedelme ezután a Kossuth-szobor alap javára fordittatik mindaddig, míg a szobor alaphól művészi szobor felállítható nem lesz. Természetes, hogy a városi hatóság és közönség is folytonosan gyarapítja a tőkét. Jelenlegi alap 1500 korona. Hogy maradandóbb emléke is legyen a szept. 21-iki ünnepélynek, határozatba ment, miszerint a Foghty János földbirtokos háza, hol Kossuth 1849-ben 8 napig tartózkodott s a hol a szent korona is őriztetett, emléktáblával jelöltessék meg s a városi közgyűlés a költségek fedezésére felkéressék. Az előjelek után itélve, határozottan mondhatjuk, hogy Hajdu-Szoboszlón oly fényes Kossuth ünnepségek lesznek, a melyeneket az országban kevés helyen tartanak. A városi hatóság az ünnep rendezésében példás buzgalommal jár elől, ami a közönség minden rétegében jó vért szül s a lelkesedést fokozza. A hajdusoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-párt Kovács Gyula orsz. képviselő vezetése alatt szept. 17-én Debreczenben, szept.

Azomban takaródó után lovas katona vágatott az udvarba. Nem huszár volt, de valamiféle tarajos német és a pricsről nosza felranciazták káplár Szücs Istvánt; mert sürgős levelet hozott a nem-t.

Felcsatolta hát kardját, csákóját Szücs István. Háromszor kopogtatott a generális ajtaján és benyitotta az ajtót. A vén generális akkor tápaszkodott a puha párnák közül. Káplár Szücs István összeütötte a sarkantyut. Szalutált. Az ágy mellett pislakolt egy méceses . . . Jelentését megtevéen, a nagy peccétes levelet kezéhez adta a vakaródzó, álmos vén generálisnak. A hogy rátekintett a generális a levélre, mindjárt változott a színe; midőn pedig felbontotta és végig betűzte a sorokat, mindjárt kiugrott a selyem paplan alól és így kiáltott fel:

— Ucczu kutya, nesze kutya! . . . Fiam Szücs, kolompój a huszároknak! . . . Káplár Szücs István a kapu előtt a fakalapácsal azonnal megütötte a deszkát . . . Midőn pedig összegyűltek a huszárok, menten nyergelni kellett és még az éjszaka indultak nagy Német ország felé. Olyan megállás nélkül mendegéltek, hogy egy héten csak egyszer volt „rostok nap.”

Utközben tudták meg, azért ez a nagy sietség, mert nagy Napoleon császár megszökött Elba szigetéről és most előlről kezdik a háborút . . .

Ekkor következett aztán az a világhíres Vaterloói viadal . . .

A fehér boglya kemence ma is ottan terpeszkedik a mestergerendás, fehér, de alacsony hajdu házban . . . Annak a padkáján szívesen ülnek a hajduk hosszú téli este és sutban a gyerek helye . . . Méltóságos, komoly a beszélgetés. Kavarog a pipák füstje és villognak a tekintetek, mintha csak magával Würtembergi huszár káplár Szücs István ural vágatnánk nagy Napoleon császár felé . . .

Ifjabb Móríz Pál.

18-án Czepléden, szept. 19-én Budapesten tartandó nagy ünnepeken is küldöttségek által képviselteti magát. A függetlenségi és 48-as Kossuthpárt, mint ezt már megirtuk, tetemes költséggel egy „Kossuth-kört” építtetett, mely ez évi november hó 2-án lesz felavatva, nagy ünnepek között. A kör felépítési költsége felülhaladja a 15.000 koronát. A november 2-án rendezendő ünnep-segek alkalmából a függetlenségi és 48-as párt nagyrédmű vezérrel, Kossuth Ferenczet — egy küldöttség fogja az ünnepély-re meghívni, valamint a párt tagjait is. A készülő Kossuth kör felépítése körül nagy érdemeket szereztek Kovács Gyula orsz. képviselő, Adám János pártelnök, Oláh Miklós földbirtokos, a Kossuthkör elnöke. Márton János földbirtokos alelnök, Kircsi János pénztárnok, általában pedig a Kossuth-kör valamennyi tisztviselője és választmányi tagja. A házszenelés iránt nagy érdeklődés nyilvánul környékszerte. A Kossuth-körnek eddig 300 tagja van a közönség minden osztályából, de legfőbbképen a birtokososztály sorából.

Hírek az anyakönyvi hivatalból

A helybeli állami anyakönyvi hivatalnál e hét folyamán házasságot kötöttek:

Tóth József Pető Róza, Szabó Sándor—Kozma Julianna, Zs. Nagy János—Bajusz Julianna, Pandics István—Gombácsi Maria, Agoston János—Tóth Eszter, összesen 5 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be:

Finna Irma 1 hónapos csecsemő, Erdei László 2 éves gyermek, Tóth Julianna 2 hónapos csecsemő, Szőlősi Erzsébet 6 hónapos csecsemő, Szilágyi Róza 29 éves, Feldmayer Antal 11 npos csecsemő, Lakatos József 7 éves gyermek, Sipos Balintné 51 éves, Juhász Erzsébet 10 hónapos csecsemő, Kovács János 21 éves napszámos, Papp László 10 hónapos csecsemő, Nagy János 4 hónapos csecsemő, Balázs Lajos 10 npos csecsemő, Nagy Gábor 77 éves önálló hentes, Nagy Sára 26 éves, Feldmann Jenő 16 npos csecsemő, Kiss Erzsébet 2 éves gyermek, Friedman Lőrincz 19 npos csecsemő, Jurovics 2 óras csecsemő, Molnár Lajos 20 hónapos csecsemő, özv. Hannel Józsefné 73 éves, Jenei Mihály 65 éves napszámos, Kovács Sándor 36 éves zenész, Kripkó Lajosné 40 éves, Feltmann Samuel 29 éves cipész segéd, Sipos Margit 18 npos csecsemő, Csikos András 3 hónapos csecsemő, Pálfi Julianna 1 hónapos csecsemő, Géder Eszter 23 éves dohány gyári munkás özvegy Duhok Viktorne 73 éves nyugalmazott városi hivatalnok özvegye, Farkas Lajos 2 hónapos csecsemő, Balogh 1 npos csecsemő (utónevét nem kapott) özv. Tóth Lajosné 44 éves szatócs, Magyar József 46 éves szabó segéd, Tóth Ilona 7 éves gyermek, Kelemen János 3 éves gyermek, özv. Vértési Györgyné 60 éves napszámos és 4 halva születés, összesen 42. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 56 születést (36 fiú 20 leány) jelentettek be úgy a születések 14 el múltak felül a halálozásokat.

A debreczeni Kossuth-ünnep előkészületei.

A debreczeni Kossuth-ünnep előestéjén tudvalevőleg fényes kivilágítás ragyogja ba Debreczen utcáit és házait. Abban, hogy ez meglepően szép, emlékezetes legyen, a világitási bizottság már megtette előkészületeit. A kivilágítás egyik kiegészítő részét

képezi majd a lámpionos menet is, amelynek szervezése, berendezése és összeállításával foglalkozott tegnap délután a Boczán Elemér elnöke alatt ülésező bizottság. Boczán Elemér, mikor megnyitotta a gyűlést, örömmel mondott köszönetet a meghívott nagy érdeklődéséért, mert ebben maradt a nagy érdeklődéséért, mert ebben maradt a nagy érdeklődéséért, mert ebben maradt a nagy érdeklődéséért. Annál szomorúbban konstatalja, hogy a lámpionok beszerzése körül kevés eredményt tudott elérni. Bejárta a város összes vállalkozóit, lámpion kereskedőit, de a Kossuth Lajos arcképével ellátott lámpionok készítésére nem vállalkozott egy sem, sőt ezek a kereskedők arra sem kötelezhetnék magokat, hogy a jelzett időre nemzetiszínű lámpionokat állítsanak elő. A bizottságot azonban felszabadította aggodalma alól Dávidházy Kálmán, aki a szükséges lámpionokat a jelzett időre elkészíteti. — Boczán Elemér ezután azt jelentette be, hogy csak ötszáz lámpion áll a bizottság rendelkezésére. Ez pedig kevés egy fényes menethez. Pénz nincs erre a célra, az ünnepélyrendező nagy bizottság az eddigi költségekre is maga vállalt kezeséget, nagyobb teherrel tehát ez a bizottság sem sujtható. Az újabb aggodalmat pedig a jelenlévő egyesületi elnökök osztatták el, akik egymásután ajánlottak fel, hogy pénztáruk javára hány lámpionnal gazdagítják a menetet. Csakhamar tekintélyes számmal rugott ez. Az ötszáz lámpionhoz a kereskedő társulat részéről ötvenet, a Szent-László dalegylet részéről harminczet, az ipartestület részéről nyolcvanot, a gőzmalom munkások részéről harminczet, a függetlenségi kör részéről huszat, az iparskör részéről huszat, a munkás dalegylet részéről huszat, a Zionegylet részéről ötvenet, a máv. altisztikör részéről harminczet, a szárnyaskerek asztaltársaság részéről huszat ajánlottak fel. Mikor ezt örömdetesen vette tudomásul a bizottság, a menet gyülekezési helyét és utirányát állapították meg. E szerint a lámpionos menst gyülekezési és összeállítási helye a kellegium udvara lesz. Ott gyülekeznek az egyes testületek lobogósk miatt s a lámpionokat is ott osztják ki közöttük. Fél hétkor zenével indul a menet, végig halad a főútcán és Hunyadi-utczán az új állomás épületig. Ott a köröndöt megkerül s a Deák Ferencz-utczán keresztül halad vissza a városház elé. A menet ott megáll. Az összes dalárdák csoportot alkotnak s Mácsay karmester vezetése mellett eléneklik a Szózatot, Hymnust és a Ne sirj, ne sirj kezdetű dalt. — A lámpionos menet ezután eloszlik. Végül a bizottság a menet rendezőit választotta meg.

A Délibábok hazája.

Lovász János és Haranghy György debreczeni látványossága iránt rendkívül nagy az érdeklődés. Az Uránia-színházban oly értékes sikert aratott darab debreczeni bemutatására nemcsak a város közönsége kíváncsi, hanem a közel vidékről is tömegesen érkeznek előjgyezések László Albert könyvkereskedéséhez. Az Urániaszínház igazgatója Szana Tamás a jeles író valószínűleg személyesen lejön a debreczeni előadásokra. Haranghy György új felvételeket is készít, melyekben a mai Debreczen vezéralakjait mutatják be. Ének is élelníteni fogja a hatást: debreczeni nóták, régi magyar dalok kerülnek művészi előadásra cigányzene kísérettel.

Kossuth kép és ereklye kiállítás.

A Kossuth emlékünnepr. bizottságának intézkedése folytán folyó hó 17, 18,

19 és 20-án Kossuth Lajos arcképeiből továbbá az ő reá vonatkozó emléktárgyakból — melyek egyes családok birtokában vannak — az Iparos Otthon dísztermében kiállítás rendeztetik. Felkerem városunk mélyen tisztelt közönségét, hogy mindazok, a kiknek birtokában ilyen tárgyak volnának, sziveskedjenek azokat a kiállítás céljaira átengedni. — Igen szép, hazafias dolgot vélünk cselekedni, ha egybe gyűjtve a tárgyakat bemutathatjuk városunk közönségének s a fiatalságnak, melynek lelkében a hazafias lelkedést ez által is előmozdítani reméljük. A tárgyak f. hó 12—16-ig d. u. 4 órától 6 óráig, az Iparos Otthon dísztermében Simonffy utca f. sz. III. lépcső II. emelet a kiállítás biztos által átvétetnek, aki minden darabról elősmervényt ad. A tárgyak épségben maradását biztosítjuk. — A kiállítás belépti díja felnőtteknek 20 f. gyermekeknek 10 f. lesz. A tisztajövedelem a Márczius 15-iki alap pénztára javára fordítatik. Közönségünk érdeklődését s tárgyak minél nagyobb számban való szives átengedését kéri Davidházy Kálmán a kiállítás rendezője.

Nálunk és másutt.

A Szeged és Videke a következőket írja:

A polgármester ma hivatalos átiratot intézett Fabinyi Ferencz táblai és Hamza Geza törvényszéki elnökhöz, hazafias sorokban felkérve őket arra, hogy miután szeptember 19-ike nemcsak nemzeti, de Szeged város közönségének közgyűlésileg elrendelt közünnep is lesz, a város és a polgárság ünnepének sérthetlensége tekintetéből szeptember 19-én ne tartsanak tárgyalásokat s ha esetleg kitűzettek volna egyes ügyek, halasztsák azok tárgyalását más napokra. Nem kételkedünk abban, hogy ez átirat teljes megelégedésre lesz elintézve mindkét elnökségnél.

Elég szomorú különben, hogy ilyen átiratra egyáltalán szükség volt. Mi azt hiszszük, Debreczenben nem lesz erre szükség.

Nagy tűz a Bikában.

A híres Bika szállodát csütörtök délután veszély fenyegette. A 30 öl hosszú istálló tetőzete kigyuladt és teljesen leégett. A tűz tovaterjedését sikerült meggátolni. A kár biztosítás révén megtérül.

Letartóztatott szélhámós.

A debreczeni rendőrség tegnap letartóztatta Stekli Zoltán 24 éves helynélküli, debreczeni illetőségű kereskedőjét, ki a szédelgések egész sorozatát követte el. Stekli Zoltán neve nem ismeretlen a debreczeni közönség előtt, nem régen az édes anyja a lapokban nyílttéri közleményekben jelentette ki, hogy a fia eszelekedeteit semminemű felelősséget nem vállal s az ő nevében tett, de tudta nélküli megrendeléseket nem fizeti ki. A könnyelmű fiatal ember ugyan megrendeléseket tett s az így kapott árukat eladta. Most is ilyen természetű szélhámószkodásokat követett el s több debreczeni kereskedőtől ismert nevre árukat vásároltatott. Így Tóth Gyulánál ölmot és szint vett Körner Béla h.-szoboszlói kereskedő nevében s azokat eladta Bucsay Sándornak. De az üzleten a szó teljes értelmében rajtavesztett. Mikor ugyanis Körner Béla a számlát megkapta, kijelentette a Tóth Gyula cégnek, hogy ő senki fiának nem adott megbízást vásárlásokra. A segédok leírása után a szélhámóst Stekli Zoltán sze-

Hangszerkészítési ipartelep.

irtig régi hegedűket becserelek és veszek, ugyszintén mindenféle hangszereket. Ajánlom saját gyártmányú hurjaimat. A debreczeni zenéde vonós hangszer készítője. A cs. és kir. 39-ik gy. ezred zenekarának szállítója. Tisztelettel: **TANCZER GYÖRGY** mű-, zene hangszerkészítő.

Debreczen, Piacz-utca 19 sz. (Ranunkel ház.) Hol mindennemű hangszerek különleges javítása elfogadtatik, u. m.: **Hegedűk**, egyéb **Vonós hangszerek**, **Harmonikák**, **Magánjátészó Zeneművek** és **Czimbalmok**. Ajánlom saját készítményű **hegedűmet 4 frittól kezdve 5. 6. 7. 8. 10. 15. 20. 25 egész 100**

mélyében elfogták, aki végre is hosszú vallatás után bevallotta a bizonyítékok s tanvallomások terhe alatt, hogy a csalást követte el. Úgyét átteszik a királyi ügyészséghez.

Orosházi híres kenyér Debreczenben.

Gémes Ferenc és társai, a kik orosházi kenyerekkel az 1899. évi élelmiszerkiállításra a legnagyobb díjat, a nagy aranyérmét és pálmát nyerték el, Debreczenben sütődét állítanak fel. Debreczen háziasszonyait annyiban érdekli nagyon közéről ez a hír, hogy ebben a sütőben kizárólag orosházi asszonyok fogják ezt a híres kenyeret készíteni. Minden órában friss kenyeret kaphat a közönség, kocsin lakására szállítják minden megrendelőnek s a kitűnő kenyér semmivel sem lesz drágább a napi kenyéráraknál. A sütőde berendezése most van folyamatban s néhány nap múlva már diszes kocsi hordják városzerte a híres orosházi kenyeret a megrendelőknek.

Biró Lajos Debreczenben.

Biró Lajos az Ausztráliából a pápuák földéről hazatért világhírű magyar tudós, akit visszatérése alkalmából a Csokonai kör megleghangos levélben üdvözölt és meghívott Debreczenbe, a napokban levelet írt a Debreczeni Prot. Lap szerkesztőjének Eröss Lajosnak. Az érdekes levelet szószerint itt adjuk:

Budapest, 1902. szept. 3.

Kedves Barátom!

Szíves baráti szeretettől sugalmazott megemlékezésedet meghatottan olvastam s hálas köszönetet mondok érte. Bizony, utaink nagyon különböző irányban vezettek bennünket; én belőlem nem lett pap; de utjaink cséljénél mégis találkoztunk, mert az igazságot és szeretetet nemcsak a szószerből lehet hirdetni és gyakorolni, te hirdeted azt az isteni kijelentés alapján, én, a nagy természet titkait keresve, melyet ugyanaz a mindenható szellem ontott sziveinkbe. — **Büszke vagyok rá, hogy a debreczeni ös kollegium falai között kaptam lelkelem a határozott iránnyt s annak a jótéteményei tették lehetővé nekem is, mint sok más szegénységgel küzdő fiúnak, hogy abban megmaradjak.**

Szinte nem is merek kérdezősködni a régi kedves barátaink és nemes szívű pártfogóim s jótevőim felől, mert bizonyára azok között is erősen dolgozott a jó és balsors hatalmas keze. De lelkemből örvendeni fogok, ha alkalmam, lesz felújítani a régi szeretetet és barátságot mindenkiel, a ki szívesen emlékezik vissza reám. Légy kegyes első sorban tudósítani az Ungváry-család felől, akik talán még nem felejtették el egészen „Lajos urat” aki legnehezebb napjaiban szeretetüket oly teljes mértékben élvezte.

Most még nem is gondolok a legközelebbi jövőre, csak a kedves haza viszonzása és régi emlékeim felújításának örvendek. Most még csak ünnepelek, hálaadó ünnepet Istennek, mert hiszen az ő különös kegyelme az, hogy haza visszavezérelt. Azután elkezdődik a munka hétköznapija, hogy azt a még most csak holt kincset, mely, külföldi hozzaérték szerint is, nemzeti intézeteink szívébe kepezi, s melyért a közelismerés érdemem felül megjutalmazott a magyar szellem hasznára és dicsőségére értékesítsük. Bizony nem egyedül, mert ahhoz az én tehetségem gyenge, hanem annak a számos kitűnő magyar természetvizsgálónak a segít-

ségével, kik engem is neveltek s feltűnés nélkül, de hangyaszorgalommal dolgoznak nemzeti szellemünk biztos javára.

Add át szíves üdvözlétemet mindazoknak, kik jó emlékezetükben tartanak s téged kedves régi jó barátomat, szívből köszöntve maradtam igaz szeretettel! **Biró Lajos.**

Ehez, a Debreczen iránti hálattal és szép levélhez Eröss Lajos a következő sorokat fűzi:

Ehez kiegészítésül még csak azt teszem közzé, hogy **Biró Lajos** egy lapunk felelős szerkesztőjéhez intézett újabb magán levelében örömmel ígérte meg, hogy az ő sz, vagy tél folyamán eljön Debreczenbe s itt utazási jegyzékéből felolvasást fog tartani a debreczenieknek a debreczeni egyetem javára. „Ezzel is alkalmat akarok szerezni — írja — elismerésére végtelen hálámnak szeretett magyar ref. egyházunk iránt, melynek Zilahon, Debreczenben és Budapesten levő egyházai szellemileg és anyagilag tápláltak és neveltek. A gyermek háladatossága az az édes anya iránt a mit érez; nem csupán kötelesség, hanem a testben és lélekben összetartozás édes tudása.”

Nagy ékszerlopás a váróteremben.

A debreczeni vasuti indóház II. O. várótermében ma reggel nagyszabású ékszerlopást követtek el. Az éjjel 2 ó. 30. p. Budapest felől érkező vonattal Debreczenbe jött Groza Győző csendőr alezredes neje. Az urinó reggel 8 órakor Miskolcra felé tovább akart utazni és a vonatot a II. o. váróteremben várta be. Ide helyezte el podgyászát is. Reggel hat órakor pár pillanatra távozott a váróteremből és mikor visszatért, meglepetéssel tapasztalta, hogy podgyászából hiányzik fekete táskája. Ebben a táskában 800 korona értékű ékszer és mintegy 200 korona értékű ruhanemű volt. A vasuti rendőrségnek azonnal jelentést tett a meglopott urinó. A nyomozást megajátították és tanuk vallomása alapján azt állapították meg, hogy egy 18—20 éves szürkeruhás fiatal embert láttak a váróterembe menni, ki a táskát magához véve, a pályatest felé eltűnt. A rendőrség most keresi a fiatal embert, de arra is kíváncsi, hogyan távozhatott el a váróteremből, mikor perronjegy nélkül onnan átmenni nem lehet és a portásnak ott kellett volna lenni a távozáskor, de nem volt ott.

Kereskedőink és a Kossuth-ünnepi munkaszünet.

Vettük a következő sorokat: Tekintetes Szerkesztőség! Becses lapjának f. hó 3-iki számában „A Kossuth-ünnepi munkaszünet” cím alatt megjelent közleményre vonatkozólag kötelességünknek tartjuk kijelenteni, hogy az üzletnek Kossuth-ünnepi munkaszünete tárgyában társulatunk választmánya még csak a jövő héten tartandó ülésében fog határozni és így e kérdésben még nem intézkedhetett. Városunk kereskedői karának nemesak mint Hazánk gazdasági fejlődése önzetlen munkásainak, de mint lángoló hazaszeretettől áthatott testületnek is közel 200 éves multja van, minden időben zászlóvivője volt és lesz is a magyar nemzeti eszme meggyökeresítésének és így a legnagyobb igazságtalanság volna kártársainkat hazafiatlansággal vádolni. Teljes tisztelettel a Kereskedői társulat elnöksége.

A lelenczház ügye.

Debreczen törvényhatósági bizottsága a városunkban építendő lelenczház telkét a régi sertésvásár helyén jelölte ki. Sokan nem nyugodtak meg ebben a tervben, a nagyérdőn óhajtják felépíteni a lelenczházat. Több bizottsági tag Zádor Lajossal az élen felebezett is azon határozat ellen a miniszterhez és felebezésükben azt kérik, hogy a miniszter a lelenczház helyét a nagyérdőnt jelölje ki.

Kossuth Lajos életrajzát.

amely verses alakban 1894-ben, a Csokonai-nyomdában jelent meg s G. I. (Gáspár Imre) írta, igen sűrűsen megvételre kerestem. A füzet czimlapját Kossuth Lajos arcképe díszíti. A ki felesleges példánnyal rendelkezik, szíveskedjék azt egy Kossuth-ünnep rendező bizottság számára átengedni. Z. L. A városi közlekvéltárban.

Debreczeni rövid hírek.

A debreczeni ev. ref. egyház presbiteriuma f. hó 7-én ülést tart az egyháztanács-termében. Az ülésen Kis Áron püspök maga elnököl. — **A polgári iskolában** f. hó 8-án kezdődnek az előadások. — **Az iparostanoncz iskola** felügyelő bizottsága Bosznay Istvan utódjául, ideiglenesen, egy évi időtartamra, Nagy Imre tanítót választotta meg rajztanárnak. A gépipar új rajztanára pedig Pogány Kornél m. á. v. mérnök lett. — **A honvédelmi miniszter** a közös hadügyminiszterrel értekezletet tartván, teljesíthetőnek találta, hogy a nyulasgyakorlótérből 7 holdat szakítsanak ki az urkocsisok pályaterületül. — **A Salétrom kaszárnya** mögötti szemét és trágyadomb ismeretlen okból ki-gyuladt, de a katonasok szerencsésen eloltották a tüzet. Nem helyes ilyen gyulakony trágyadombot megtűnni a kaszárnya mellett.

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy teljes kényelemmel berendezett tánciskolámban a szokásos őszi tanfolyamot szept. 15-én megkezdem. Beiratásokat elfogadok bármely időben lakasomon Péterfia-utca 2. sz. Alföldy Károly okt. táncztanító.

Szép, tiszta, üde arcbőr a legkönnyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margiterém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle törvényesen védett arczkenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szeplőt, májfoltot, pattanást és az arcz mindennemű tisztátalanságát pár nap alatt eltávolítja a ránczokat, redőket, kismítja és az arcznak finom, fiatal rózsás színt ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 kor. Szappan 70 fl. (3 féle színben) 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerertárban.

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és ems lítésre méltó kellemes ízénél fogva, már kiadagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

Csodálatos

azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol ugorkatej használata által elérnek. Néhány nap után eltűnt az arczbőréről szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, kismítja a ránczokat és redőket, az arczbőrt üdévé finommá varázsolja. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban az összes szépitőszereket kiszorítja. 1 üveg ára 2 korona, hozzá való valódi angol Ugorkaszappan 1 kor. és Poudert 1 kor. 20 fl. Postán küldi Balassa K. gyógyszerertára Temesvár. Kapható minden gyógyszerertárban. (5)

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtó szer.

Ferencz József keserűvíz

Innét-onnét.

— Szeptember 6. —

(A juhszélén)

Valóságban kint lakom a juhszélén. Az ablakom egy rétre nyílik. Kint a külváros széle ez. Micsoda kövér, micsoda virágos volt ez a rét. A félmeztelen gyerekek henteregettek benne, a juhász, mely odabbról hajtotta elé nyáját, gond nélkül elegyedett az asszonyokkal beszédbe. Minden lépésre kövér falatot harapott a jószág.

Bezzeg ma nincs virág, nincs kövér fü. Leegye minden növény és itt a juhszélén, az ablakból, szomorúan nézem a szegény éhjószágot, midőn bégetve, ehesen szedeleg elő . . . Tulakodnak a gyöpre kidobott konyhai hulladékon.

Hol a virág? Hol a kövér fü? Leperzselve minden, mint a szegény magyar népnek a reménye.

(Kiszaradt a Hortobágy.)

Kiszaradt a Hortobágy is. Az én egyik kedves barátom a múlt hetekben kint tartózkodott a sivár pusztán, mely izzó és száraz, mint a mészégető kemence . . . És a Hortobágy fityón több helyütt gyalog jártak át.

Áldott Kanahán, áldott Kanahán mi lesz belőled, belőlünk? . . . Mintha csak a délibab jelképezte a mi diesőségünk, a mi régen elmúlt, a mit nem foghatunk meg, a mi családok ragyogásával száraz, perzselte, pusztult mezőre csalogat minket.

(Hármonika hangjai.)

Kedves a munkásnak a munkája után a kis házikója előtt pihenni. Valamiféle munkás ember lehet ez a távolabbi szomszéd is itt a juhszélén, a ki napáldozta után a kisajtóba kiülve változó kedvű nótákat játszott az együgyű húzómuzeikán . . .

Néha meg dalolgatnak is hozzá. És az egyszerű munkás emberek mulatságát hallgatván a távolból, úgy érzem, hogy nincs kedvesebb a húzómuzeikánál . . .

És e nótázásra, mintha csak az ispotályi badogsisakos torony is lóbalná a fejét a tikkasztó éjszakában, melynek nincs illata . . .

nemes Portörő Kelemen.

Nyilttér.

A zürichi selymeknek

világhire van. Legdivatosabb minták fehér, fekete színes és általában mindenfélekben. Felülmúlhatlan választék a legolcsóbb Engró áron méterenként vagy végszáma — magánfeleknek portó és vámmentesen. Elismerő levelek 1000 száma. Minták ingyen. Levélportó 25 fl. (1.)

Selyemszövet gyár. Unio.

Adolf Grieder & Co., Zürich P. 9.

kir. udv. szállítók. (Svájcz.)

Borivóknak, kik a bort savanyuvíz-csel szedték, retik vegyíteni, mindenk előtt

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfinizált égyényos
SAVANYU-KOT

ajánlható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak felette kellemes, ingerlő mellékízt ad, annélkül, hogy azt fokozára festené.

Corepetitor izraelita

felvétetik 2. elemistához. Czim a kiadóban.

Eladó egy jó karban levő 8 oktávás zongora igen jutányos árért. Értekezhetni a Vilmos laktanyában az altiszti lakásban.

Tisztelettel értesitem

a n. é. közönséget, hogy Piacz-u. 38 sz. a. fennálló téri szabó és ruhatisztító műhelyemet Batthányi-u. 15 sz. a. lakásomra helyeztem át. A midőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddig szives pártfogást amelyben részesíteni a jövőben is méltóztassék. Tisztelettel **Hubay György** férfisabó és ruha tisztító Batthányi u. 15.

SZENDRŐSÁNDOR

zongora, hangszer készítő és hangoló ajánlja legjobb gyártmányú zongorait, hegedűit és pianinóit. Javításokat és hangolásokat előnyös árak mellett eszközöl Szt.-Anna-u. 3.

A hajdu-böszörményi

ev. ref. egyház a Kossuth-téren épült tornyánál mintegy 140 □ méter területű badog fedésnek újból való elkészítését s mintegy 450 □ méter területű badog tető kétszeri befestését az **1902 szeptember hó 11-én d. e. 10 órakor** a központi fiúiskolában a tanítói szobában tartandó nyilvános árlejtésen kiadja; erről a vállalkozni akarókat azonnal értesíti, hogy bővebb felvilágosítás szerezhető **Magi Sándor** tanító-egyházi jegyzőnél (Kossuth-u. 1409. sz. alatt.)

Pályázati hirdetés.

A „Takarék és Hitelintézet” zálogházában üresedésben levő

zálogóri állásra

pályázat nyitattik.

Az említett állással járó évi fizetés 2000 — azaz Kétezer kor. — mely havonként egyenlő részletekben előre fizetetik.

Köteles a megválasztandó egyén biztosítékként 4000 — azaz Négyezer koronát készpénzben, vagy elfogadható értékpapírban a hivatalba lépéskor az intézetnél letenni.

A nyugdíjintézet kötelezett tagja.

Tartozik állását legkésőbb f. é. okt 1-én elfoglalni.

Kérvények f. hó 12 ig a vezérigazgatóhoz a hivatalos órák alatt adandók be.

Debreczen, 1902. szept. 2.

Az igazgatóság.

Akar ön sok pénzt keresni?

Havonként 1000 korona is kereshető könnyen, kockázat nélkül, becsületes uton. Irja meg címét **G. 51.** sz. a.

Andas Annoncen-Bureau des „Merkur” Nürnberg Mendelstrasse 23.

Uj! Szénraktár. Uj!

Tisztelt háziasszony!

VASALÁSHOZ legjobban a

Retorta bükkfaszén

Elmaradnak a szén vasalás kellemetlen következményei. — Nincs rossz levegő, főfájás és szédülés mert a **Retorta bükkfaszén** vegyi uton van minden az egészségre káros anyagtól megtisztítva. **Száraz, minden szag, gáz, füst és lángfejlesztés nélkül ég.** Nem poros, mint az erdei eddig használt szén s így harmadával kevesebb elegendő ugyanahoz a munkához.

Kapható:

Friedmann Józsefnél

Fiacz-utca 26. szám. Főtőzsde udvarán.

500 forintot

fizetek annak, aki **Bartilla fogvizének** használatát mellett, melynek üvege 35 kr, valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolások külön 10 kr.) **Barilla-Winkler Ed. Wlen, 19 I. Sommergasse I.** — Kapható Debreczenben **Mihalovits István** a „Kigyóhoz” címzett gyógyszerárában. **Tóth Béla** gyógyszerész. Határozottan kérjünk **Bartilla féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéséért jó díjazás adatik.

IDEGBETEGEKNEK

nagyon ajánlható a már 20 év óta orvos-tanárok, gyakorló orvosok s a nagyközönség legszélesebb köreiből előnyösen használt gyógymód, mely csak külső mosásból áll, ártalmatlan, olesó és meglepő hatása. Az érdeklődők kérjék **Weissmann Román** már 26-ik kiadásban megjelent **ismertető füzetjét** az idegbetegségekről kapható **Dr Rothschnek V. Emil** gyógyszerárában Debreczenben díjmentesen.

20 év óta fennálló nagy forgalmu **Fűszer és festék kereskedés** a legelőnkebb piacon Debreczenben más vállalat miatt **átadó.** Bővebbet a kiadóhivatalban. (5-2.)

Országos vásár Margittán (Biharmegye.)

Baromvásár szept. 17-18.
Kirakodó vásár szept. 19-én.

Szoták Károly

(3-1.)

vásárbérlő.

Harmat-arczpor (pouder)

mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbőrt. Kiténő illat teljesen ártalmatlan volta valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizs, porral. Jól tapad s igen jól fed. A **Harmat crème** a **Harmat szappannal** együtt használva az arczbőrt üdév, széppé teszi s megóvja a megránczosodástól. (Kapható **3 színben fehér, rózsás s crém színben**) minta doboz Harmat powder ára 50 fl. Nagy doboz ára 1 kor. és 2 kor. Ajánlja továbbá következő areporait: **Berlini Fettpunder** (3 féle színben) Kis doboz ára 40 fl., nagy doboz 1 kor. s 1 kor. 60 fl. **Velutin Pouder** (3 féle színben) kis doboz 60 fl.

Mihalovits J. gyógyszerháza a Kigyóhoz Debreczenben.

Üzlet megnyitás.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközönséget értesíteni, hogy Debreczenben, Piacz-u. 7. sz. a. Vecsey Zoltán ur házában **Lovas és Kosárka** törvényszéki leg bejegyzett czégünk alatt a mai kor fokozott igényeinek mindenben megfelelő

nődivat áruházat nyitottunk.

Nagy választékban tartunk **Ruha Bluz** és **diszszelymeket**, valódi **Francia** és **Angol** női ruhaszöveteket, valamint a legújabb mintájú és színtartó **crettonokat**, **zephyreket**, **fianellokat** és **barchetteket**. Remek **aplicatio** himzések, **gaze** és **zsinór** **diszkek**, **csipke gallérok** és **betétek**, **francia derékfűzők** mérték szerint is. **Női fehérneműek**, **harisnyák**, **vászon**, **chiffon-félék**, **Damast** és **pamut asztalterítékek**. **Pamutok**, **bélés** és **szabó kellekek**, **nap** és **esernyők**. **Paplanok**, **ágy** és **asztalterítők**, **szőnyegek** és **függönyök**. Berendezkedésünknel különös tekintettel voltunk arra, hogy aruink finomsága s azoknak szolidan meghatározott áraival a n. é. közönség pártolására érdemesnek bizonyuljunk. (10-7)

Tisztelettel: **Lovas és Kosárka.**

Costüm ruháknak a legutolsó divat szerinti készítését elvállaljuk.

Gyümölcs és szőlő bor készítési gépek.

Gyümölcs és szőlősajtók,

"HERCULES" folytonosan ható kettős emeltyűszerkezettel és nyomóerő szabályzóval a **legmagasabb munkaképesség** garantálva, a munkaképesség **20%-al nagyobb** mint bármely más sajtonál.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére
Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók,

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek fekvően és kocsira szerelve.

Lé-sajtók és a gyümölcslé készítésére szolgáló **bogyó-örlok**. **Aszaló készülékek** gyümölcs és főzelék aszalására, **gyümölcsvágó** és **hámozó gépek**, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „**Syphonia**” **permetezők**, hordozhatóan és kocsira szerelve a szőlők permetezésére, a szegences és tormáncs, valamint a vértetű kiirtására, **szőlő ekék** gyártatnak és szállítatnak jótállás mellett a legjobb kivitelben

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárai vasöntődéje és gőzhámora által
BÉCS, II. Taborstrasse 71.

Kitüntetve **490 arany ezüst és bronz éremmel.**

Részletes árjegyzék ingyen és bérmentve. Képviselek és viszontárúsítók kerestetnek.

Kossuth Lajos

születésének 100-dik évfordulója alkalmából a rajz szerint **emlékképet** készítettetek s az országos bizottság által elfogadtattott.

Ne legyen egyetlen magyar, kinek mellet ne ékesítse Kossuth Lajos képe, mely izlése szép és tartós kiállítása mellett oly olcsó, hogy mindenki megszerezheti, kapható:

Bartha Kálmán

főtéri üzletében, ára **24 fillér (12 kr.)**

Ismét eladóknak kedvezmény.

KATZ HERMAN

férfi és fiu ruha raktára.

Alapított 1875-ben.

Debreczen,

Piacz-utca 43 sz. a.

Dréher-féle sörarsnok mellett.

Igentisztelt vevőimnek szives tudomására hozom, hogy

fiu és gyermekruha raktáramat

tetemesen **megnagyobbítottam** és a legjobb és legizlésesebb készítményeimmel óriási választékban elkészülve, nézek a **közelgő iskola év elé.**

Együttal tisztelettel tudatom, hogy férfiruha raktáram részére azelő állítással teljesen elkészültem.

Saját készítményeimből, a melyek tulajdonilag magyar műhelyszötte szövetekből és elismert kitünő szabással készülték, különösen kiemelendők: **1^a kamgarn férfi öltönyök**, téli kabátok, világi és papifelöltők, szőrméveibélelt kabátok, bundák és kocsiköpenyegek stb.

Szives további pártfogását kérve

teljes tisztelettel

KATZ HERMAN

Piacz-u. 43. a Dréher sörarsnok mellett.

(5-5.) **Fiók üzlet nincsen.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáival szemben.